

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДІАЛЕКТИКА І МЕТАФІЗИКА

Освітня програма Філософія

Спеціальність 033 Філософія

Галузь знань 033 Філософія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “29” серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Діалектика і метафізика
Рівень вищої освіти	Бакалаврат
Викладач (-і)	Гнатюк Ярослав Степанович, доц., к.ф.н., доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства
Контактний телефон викладача	Гнатюк Ярослав Степанович (0342) 596015
Е-mail викладача	j.s.hnatiuk@gmail.com
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kfsr.pnu.edu.ua Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до курсу	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є фундаментальні основи процесів розвитку та організації дійсності як цілого. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: 1. Основи діалектики. 2. Основи метафізики. Навчальна дисципліна «Діалектика і метафізика» вивчається разом із іншим и філософськими дисциплінами. Вона фундаментальною філософською дисципліною. Цей тематичний розділ філософського знання формує певні способи філософського осмислення розвитку та організації дійсності. Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню діалектичного і метафізичного способів філософського мислення. Окреслене коло проблем є важливим для засвоєння та набуття теоретичних і практичних навичок студентами, що навчаються за спеціальністю «Філософія».	
3. Мета та цілі курсу	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Діалектика і метафізика» є формування філософського розуміння процесуальних і структурних аспектів дійсності. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Діалектика і метафізика» є з'ясування принципів процесуальних і структурних характеристик дійсності.	
4. Компетентності	
Оволодіння мовним каркасом діалектики і метафізики для осмислення реальної дійсності. Освоєння діалектичних і метафізичних категорій як принципів розуміння дійсності, законів діалектики і метафізики як способів її функціонування.	

5. Результати навчання					
Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:					
знати :					
✓ природу змін і розвитку дійсності, її будову;					
✓ логіку діалектики і метафізики;					
✓ можливості діалектичного і метафізичного методів;					
✓ головні типи діалектики та парадигми метафізики.					
вміти :					
✓ послуговуватися принципами і категоріями діалектики та метафізики;					
✓ пояснювати дійсність діалектичними і метафізичними засобами;					
✓ проводити експертизу філософських текстів на підставі діалектичної і метафізичної теорії.					
6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття		Загальна кількість годин			
лекції		18			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18			
самостійна робота		54			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
3-й	033 Філософія		2-й	нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Діалектика як філософська дисципліна. Тема 2. Структура діалектичної теорії. Тема 3. Сфери категорій діалектичної логіки. Тема 4. Метафізика як філософська дисципліна. Тема 5. Категоріальний апарат метафізичної логіки. Тема 6.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.	Гусев В.І. Вступ до метафізики / В.І. Гусев. – К.: Либідь, 2004. Лакс М. Метафізика: сучасний вступний курс / М. Лакс. – К.: Дух і Літера, 2016. Лисий В.П. Діалектика: навч. посібник / В.П. Лисий. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014.	Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 2 год.	3 бали (вибірково, під час опитування на семінарі).	Згідно з розкладом.

Метафізика у контексті емпіричного і теоретичного знання.		Мондін Б. Онтологія і метафізика / Б. Мондін. – Жовква: Місіонер, 2010. Стружевський В. Онтологія / В. Стружевський. – К.: Дух і Літера, 2014.			
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень – грудень): 1) присутність на лекційному занятті – 1 бал; 2) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – максимально 3 бали (чотири оцінки із дев'ять семінарських занять); 3) дві письмові роботи (в межах семінарських занять) – максимально 3 бали за кожен окремо. 4) контроль за самостійною роботою – здійснюється у формі комп'ютерного тестування у поза аудиторний час із наперед визначених робочою програмою тем. Максимальна кількість балів – 5 Підсумковий контроль – іспит (екзамен): 1) теоретичний тур – письмовий іспит (в екзаменаційному білеті 4 питання, які максимально оцінюються – 50 балів (питання тем 1-10 - по 13 балів; питання тем 11-13 – по 12 балів). За бажанням студента можна пройти підсумковий контроль (екзамен) у тестовій формі (із використанням комп'ютерних технологій). У тесті 50 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється 1 бал. Час проходження тестування – 50 хвилин. Максимальна кількість балів – 50. Загальна кількість – 50 балів. Сумарна кількість – 100 балів.				
Вимоги до письмової роботи	Дві письмові роботи: Робота 1 – охоплює матеріал лекційних тем 1-4. Кількість запитань: 4. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 90 хв. (в межах семінарського заняття). Робота 2 – охоплює матеріал тем 5-8. Кількість запитань: 4. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 90 хв. (в межах семінарського заняття)				
Семінарські заняття	В межах 9 запланованих семінарських занять є обов'язковими чотири усних відповіді, які оцінюються як кожна окремо по 3 бали. Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, сприяти розвитку аналітичного мислення, формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних				

	виступів, умінню проводити дискусії на актуальні, визначені теми, займати чітку професійну та громадянську позицію.
Умови допуску до підсумкового контролю	Належне виконання: 1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 40 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента. 2) двох письмових (контрольних) робіт протягом семестру. Виконання цих завдань передбачає якісну, системну, цілеспрямовану навчальну діяльність студента у підготовці до написання роботи. Студент допускається до підсумкового контролю (екзамен) за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів (максимально – 50).

8. Політика курсу

При організації освітнього процесу студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про академічні відпустки та повторне навчання в вищих закладах освіти; Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти (02.03.2016, №43-АГП); Положення про академічну доброчесність; Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком; Положення про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№18 від 2.02.2016р.); Політика курсу «Еристика» ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент виконує усі завдання, які зазначені у програмі (силабусі) вчасно. За умови відсутності студента на лекції чи семінарському занятті, отримання незадовільної оцінки на семінарських заняттях ж неякісного виконання візуалізованої презентації визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, незадовільних оцінок та подачі для попереднього перегляду візуалізованих презентацій. У випадку запозичення робіт (випадків плагіату), виявів академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи. При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – письмова робота із попередньо узгоджених тем семінарських занять. Якщо студент не ліквідував заборгованість за талоном №3 (при комісії) і не набрав мінімум 50 балів, йому буде запропоновано повторне вивчення даної навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Гусев В.І. Вступ до метафізики / В.І. Гусев. – К.: Либідь, 2004.
Лакс М. Метафізика: сучасний вступний курс / М. Лакс. – К.: Дух і Літера, 2016.
Лисий В.П. Діалектика: навч.посібник / В.П. Лисий. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014.
Мондін Б. Онтологія і метафізика / Б. Мондін. – Жовква: Місіонер, 2010.
Стружевський В. Онтологія / В. Стружевський. – К.: Дух і Літера, 2014.

Викладач

доц. Гнатюк Я. С.